

Uzlaşma Eğilimi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Uzlaşma Eğilimi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32427>

Özet

Uzlaşma Etilimi Ölçeği (Willingness to Compromise Scale), bireylerin çatışma durumlarında ne ölçüde uzlaşmaya istekli olduğunu ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçeğin Türkiye uyarlaması, Hamedoğlu ve arkadaşları (2013) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, tek boyutlu yapıya koruyarak, Türk üniversite öğrencileri örnekleminde geçerlik ve güvenilirlik analizleri ile desteklenmiştir. Bu çalışmada, ölçeğin psikolojik araştırmalarda ve danişmanlık süreçlerinde kullanılması için sağlam bir temel sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Uzlaşma Etilimi, **Doğrulayıcı Faktör Analizi**, **Yapı Geçerliliği**, **Cronbach Alfa**, Uyarılama, Çatışma Çözümü.

Yazarlar

Hamedoğlu, M. A., Akın, A., Civan, S., Celik, E., İlbay, A. B. Akkaya, O., & Kaya, Ç.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin ilişkilerde ve çatışma ortamlarında kendi isteklerinden vazgeçme veya orta yolu bulma yönündeki etimlerinin düzeyini tespit etmektir. Türkçeye uyarılama çalışması, bu yapıya Türkiye kültürü bağlamında psikometrik özelliklerini incelemek ve ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabilmesini sağlamaktır.

Bu uyarılama, orijinal ölçeğin teorik yapıya koruyarak, Türk üniversite öğrencilerinden elde edilen verilerle ölçeğin tek boyutlu modelinin kültürel tutarlılığını test etmeyi hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, psikolojideki temel çatışma çözümü mekanizmalarından biri olan **uzlaşma etilimi** yapıya ölçmektedir. Uzlaşma, bireyin hem kendi ihtiyaçları hem de karşı tarafın ihtiyaçları dikkate alarak, her iki tarafın da kısmen tatmin olduğu bir çözüme ulaşma istekliliğini ifade eder. Bu yapı, genellikle sosyal beceriler, empati ve ilişki doyumu ile yakından ilişkilidir.

Ölçek, bu yapıya 9 madde üzerinden değerlendirilmekte ve bireyin uzlaşma becerisine yönelik algılanan yetkinliğini ve istekliliğini tek bir faktör altında toplamaktadır. Yüksek puanlar, bireyin çatışmalarda daha uzlaşmacı bir yaklaşım sergileme etiminde olduğunu göstermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, özellikle yapı geçerliği üzerine odaklanmıştır. Yapılan analizlerde, ölçeğin teorik olarak varsayılan yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini belirlemek amacıyla **doğrulayıcı faktör analizi** (DFA) kullanılmıştır.

295 üniversite öğrencisinden toplanan verilerle yürütülen DFA sonucunda, ölçeğin orijinal formunda olduğu gibi tek boyutlu ve 9 maddeden oluşan modelin güçlü bir uyum sergilediği tespit edilmiştir. Elde edilen uyum indeksi değerleri şunlardır: Ki-kare (χ^2) değeri 26.81, serbestlik derecesi (sd) 26, Kök Ortalama Kare Yaklaşım Hatası (RMSEA) .022, Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (CFI) 1.00, Artımlı Uyum İndeksi (IFI) 1.00 ve Standartlaştırılmış Kök Ortalama Kare Kalıntı (SRMR) .057 olarak rapor edilmiştir. Bu değerler, modelin mükemmel bir uyum sergilediğini ve ölçeğin **yapı geçerliliğinin** yüksek olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık ve madde analizi yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

İç tutarlılık kapsamında yapılan analizlerde, ölçeğin **Cronbach Alfa** iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı .85 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, psikometrik açıdan kabul edilebilir ve güçlü bir iç tutarlılığa işaret etmektedir. Madde analizinde ise, ölçeğin düzeltilmiş madde toplam korelasyonlarının .30 ile .65 arasında sınırlanmış belirlenmiştir. Bu aralık, maddelerin ölçülen genel yapıya anlamlı düzeyde katkıda bulunduğunu ve ölçekten çıkarılması gereken zayıf bir madde bulunmadığını göstermektedir.

Faktör Analizi

Doğrulayıcı faktör analizi, ölçeğin tek faktörlü yapısının Türk örneğinde de geçerli olduğunu kesinleştirmiştir. Analiz sonuçları, ölçeğin 9 maddesinin tamamının tek bir temel psikolojik yapıyı (Uzlaşma Eşilimi) ölçtüğünü ortaya koymuştur.

Uyum indekslerinin (CFI, IFI değerlerinin 1.00 olması ve RMSEA değerinin .05'in altında olması) mükemmel model uyumunu göstermesi, ölçeğin faktör yapısının sağlamlığı ve adaptasyon sürecinin başarısını teyit etmektedir. Bu bulgular, ölçeğin araştırmacılar tarafından güvenle kullanılabilmesi anlamına gelmektedir.

Araç

Test Type: Uyarılama (Adaptation)

Format: 9 maddeden oluşan öz bildirim ölçeği.

Language Available: Türkçe (Turkish).

Population Group: Üniversite öğrencileri ve genel yetişkin popülasyonu.

Age Group: Genç yetişkinlik dönemi (Örneklemede üniversite öğrencileri kullanılmıtır).

Population Details: Yapı geçerliliği çalışması, 295 üniversite öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: 5'li **Likert derecelendirme** sistemi kullanılmıtır:

- (1) Kesinlikle Katılmıyorum
- (2) Katılmıyorum
- (3) Kararsızım
- (4) Katılıyorum
- (5) Tamamen Katılıyorum

Anahtar Kelimeler

Uzlaşma, Psikometrik Özellikler, Üniversite Öğrencileri, **Likert Ölçeği**, Sosyal Psikoloji, Çatışma Yönetimi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemiştir).

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için: ahmet.akin@medeniyet.edu.tr

Correspondence Address: Ahmet Akın (Sorumlu Yazar).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, akademik bir konferansta sunulan bir bildiri ile uyarlanmıştır. Kullanım izinleri için sorumlu yazar Ahmet Akın ile iletişime geçilmesi önerilir. Ölçeğin uyarlama çalışması'nın sunulduğu yıl **2013**'tür.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: uzlasma-egilimi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Hamedolu, M. A., Akın, A., Civan, S., Celik, E., İlbay, A. B. Akkaya, O., & Kaya, Ç. (2013,

December). *The validity and reliability of the Turkish version of the Willingness to Compromise Scale*. Paper presented at the 2nd International Chaos, Complexity and Leadership Symposium (ICCLS 2013), Ankara, Turkey.

Uzlaşma Etilimi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri, sağlanan kaynak iğerikte yer almamaktadır. Maddelerin iğerisi için yukarıda belirtilen referans kaynağa bağvurulmalıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM